

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vose frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Ponavljaje prosi uredništvo, naj se vse naročninske in tiskarske stvari, kakor naročnina, reklamacije, izpremembe adres itd., ne pošiljajo uredništvu, ampak naravnost administraciji „Slovenskega Naroda“. Mi imamo sè samim uredniškim delom popolnem dovolj dela in odgovornosti.

Uredništvo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 7. novembra. Tukajšnja „Morningpost“ ima iz Carigrada od 6. novembra poročilo, da je Muktar paša po nekolikaj brambi nazaj se umaknil z Deviboyuna na Erzinyhan po poti proti Trapezuntu, kjer je več živeža skupaj in on gotovo velikih pomočij pričakuje.

Pariz 7. novembra. Iz dozdaž znanih 1359 volitev za generalne svetovalce je 764 republikanskih, 511 konservativnih in 84 je povolitev. Republikanci so na dobičku za 107 glasov.

Na zahtevanje predsednika republike so ministri svojo demisijo nazaj vzeli s posebno izrečno izjavo, da sè svojim ostajanjem na krmilu ne branijo Mac-Mahonu skleniti take ali drugačne nadaljše sklepe.

Pariz 6. novembra. Ker se je kombinacija, da bi Pouyer-Quertier osnoval novo ministerstvo, razbila, ostane dozdanje ministerstvo in bode pred zbornico svojo politiko zagovarjalo.

Peterburg 6. novembra. Oficijalno se iz Bogota od 5. t. m. poroča: Včeraj je car jezdil mimo pozicij onkraj reke Vida in je bil navdušeno sprejet. — Pri jemanji Tetevena 31. p. m. so Rusi le eno reduto prišturmali, druge utrdbe so Turki brez boja popustili.

Carigrad 6. novembra. Predvčeranjem je bilo mnogo odličnih dostojanstvenikov prijetih in v zapor vrženih; govori se, da so našli zaroto stranke odstavljenega sultana Murada.

Vojska.

Včeraj od „D. Telegrapha“ poročano vest o velikej zmagonsnej bitvi pri Erzerumu, vsled katere je Muktar moral popustiti tudi svoje stanje pri Erzerumu in se po cesti, ki proti Trapezuntu drži, moral umekniti, potrjuje tudi današnji telegram angleške „Morningpost“ iz Carigrada. — Da od ruske strani nij še natančnejšega poročila, temu je najbrž kriva hitrica, s katero so marširali Rusi po prvej velikej bitvi več dnij hoda od Karsa do Erzeruma pa nijso za soboj telegrafa stavili.

Ukaz carjev ukazuje, da odslej morajo vsi dopisi in poročila z bojišča s polnim imenom dopisnikovim podpisani biti. — Ukaz sicer oster, ali koristen, ker bode resničnost podpiral.

Poročila z bulgarskega bojišča kažejo povsod strašno slab položaj za Osmana-pašo. Kakor je telegram oni dan povedal, vzeli so 2. nov. Turkom utrdbe tetevenske, ki so bile zelo važne zanje, a so jih tudi, kakor zadnje novice povedo, branili do skrajnega konca, dokler so jih naposled morali vendar Rusom prepustiti. Teteven je močna utrdba turška, ki leži do sedem ur od Plevne na jugozapadnej strani. Tudi so bili Rusi prejšnjega dne prišli preko Dolnjega Dubnjaka proti Plevni dve vrsti daleč in najbrž je to gibanje sovražnikovo ostrašilo posadko v Tetevenu, da se je nazaj v Plevno umaknila. Vojska, ki je razpostavljena okolo Plevne, bi bila na ta način se zgostila in primaknila bliže trdnjavi plevenskej. Ob enem pak je splavalo po

vodi upanje Osmana-paše, da bi se utegnil Šefket-paša sè svojo vojsko mej ruskimi krdeli zmuzniti v Plevno, kajti Rusi so se uže razprostrli po cesti od Dolnjega Dubnjaka proti Orhaniju, ter si utrdili svoja položaja. Šefket-paša je moral, namestu da se bliže Plevni pomakne, bežati proti Orhaniju. Videti je zatorej, da je zmaga, ki si jo je bil baje pribojeval pri Telišu, le na škodo bila turškemu orožju. Iz tega pa je tudi popolnem jasno, da je zdaj Osman-paša v silnej zadregi; njega vojaki dobivajo le malo in slabih jedij in pomankanje živeža bode še večje, ako je posadka, ki je bila tako na naglem izgnana iz Tetevena, kar je vsakako misliti, morala popustiti v tej trdnjavi vse strelivo in ves živež ter mnogo govedi. To pak nam naposled dovolj priča, da se padec Plevne čezdalje bolj približuje svojemu koncu, kar pak se ne bode zgodilo še le za nekaj tednov, nego računati imamo samo še malo dnij do tega trenutka.

S to mislijo v najboljšem soglasu je nekovo poročilo iz Svištovega, ki pravi, da general Gurko razpošilja na vse strani močna krdela, ogledavat okolične kraje. Oddelek, ki je južno šel po cesti proti Sofiji, prispel je v dolino malega Iskra, štiri ure od Orhanija. Na zapadno stran odposlana konjica pretf Vrazi, kjer je Čerkes Hasan-paša z dvema batalijonoma. Gurko je prišel pol drugo uro daleč od Plevne. Utrdbe, ki so napravljene na visočinah mej Mitropoljem in Dolnim Dubnikom, stoje nasproti utrjenega mosta, ki drži preko reke Vida blizu Plevne. Ruska razpoloženja okrog Plevne so vsa v telegrafičnej zvezi.

Bitka pri Aladžadagu.

Dné 9. oktobra je bil poslan general Lazarev z vojnim oddelkom, sestavljenim iz 27 bataljonov, potrebne konjice in 40. topovi preko

Listek.

Kopitarjev komers.

Z Dunaja 31. nov. [Izv. dop.]

Motto Sloveniji:

Um beseda oznanuje,
V pesni srce se začuje!
D.

Nikdar še nijsem tako navdušen prijel za pero, kot to storim denes. Pri vsej svojej navdušenosti vendar ne bodem mogel zadeti onega vzvišenega sloga, ki bi bil vreden velike zače, kojo sem podvzel, hoteč vam opisati slavnosten komers na spomin slavnemu, uže davno v mrzlej gomili počivajočemu, našemu rojaku Jarneju Kopitarju, ki je z uma svitlim mečem v prvej vrsti boril se mej onimi, ki so znali, kaj je Slovenec, kaj Slovan. Jarnej Kopitarja slavi in

časti ne le Slovenec, zavedajoč se krepkega svojega rodu, timveč zanj navdušuje se isto tako Hrvat in Srb, Čeh in Slovak, Rus in Rusinec.

Da je to gola istina, kazal je zadnji komers dunajskega slovenskega društva Slovenije, koje sedanjí predsednik, gosp. Franjo Štajar, je sprožil v zboru Slovenije, ki je bil 20. oktobra, misel, osloviti na predvečer vseh svetih slavnega slovenskega in slovanskega prvoborilca.

Na Dunaji bivajoči slovenski akademiki imeli so vsako leto za sveto svojo dolžnost, na dan vseh svetih, v kolikor mogoče množnem številu, podati se na grob Kopitarjev ter tam položiti venec sè slovenskimi trobojnicami na spominek. Pred dvema leti pel je celo pevski zbor dva kora na gomili slavnega našega ranjcega, kar je „Slovenijo“ spravilo v kolizijo s policijo. Ne sme se namreč

todi popevati na grobeh, kot to smejo vsako leto Hrvati na velikej gomili za svobodo palih 1846. leta, ali „Sokol“ vaš v Ljubljani.

Dunajsko slovensko društvo „Slovenija“ je po poldrugoletnem dremanji prešinil nakrat ves nov duh. In ta nov duh, ki veje sedaj tako dobrodejno v tem društvu, prouzročil je, da je to društvo letos prvo izmej vseh akademskih društev javno nastopilo, in sicer na spomin Kopitarja. Rešilo je svojo zadačo nepričakovano sijajno. Slovenija je imela slavnosti, ki so se dobro obnesle; letošen komers, — tako trde starine Slovenije — dosegel je, kar marsikatera slavnost ne more doseči. To vam bodem dokazal z opisom, kako se je sestavil in izvršil obširen program.

Sestavljalatelj programa je dobro učinil, da je premislil, koga se ima slaviti. Kopitar je v literarnem oziru bil, ne le slovenski pisatelj, on ima zasluge za vse Slovane, pi-

Kočirana, Digura in Basardžika sovražnikom za hrbet, da si prisvoji Ogurluk ter poleg ležeče visoko konsko pogorje, potlej pak, da pri občnej akciji pridobode vzvišeno raván Vizinkiöi ter da tako Turke odreže od Karsa. Črta poljskega telegrafa vezala je generala Lazareva vojsko nepretrgoma z glavnim stanom velikega kneza. Po njej so marljivo brzale depeše sem ter tja in ob vsej progi bile so razpostavljene kozaške straže, ki so imele skrbeti, da te zveze ne pretrgajo uporni turški kmetje. Muktar pak je brz — kakor ujeti turški oficirji enoglasno trdijo — bil izvohal, da mu gre Lazarev za hrbet, kajti povedala mu je to mnogoštevilna množica njega prelagatajev, zato je odposlal proti njemu takoj svojega namestnika Ferik Rašid pašo s 15 bataljoni. Za telegrafno zvezo in dovažanje živeža za Ruse se nij kar nič zmenil. Največja neumnost, ali ošabna nemarnost njega pak je bila ta, da nij dal posesti véliki Jagenjski grič, ki bi bil varoval vso njega fronto, osobito pa središče njegove vojske. V tem pak so Rusi z razumnostjo, katerej se moremo samo čuditi, brez odlašanja vzeli veliko Jagenjskogoro Turkom izpred nosa ter jo sebi prisvojili. — Ko so Turki to svojo napako izprevideli, poskusili so z napadom vzeti si to rusko pozicijo dne 14. okt., ali bili so krvavo odbiti. Na ta način je bilo nezavarovano središče turških razpoloženj, grič Avli-Jar in mesto Vizinkiöi. Ko je za rana v jutro general Lazarev naznanil glavnemu stanu, da je pripravljen, a da se vendar boji turške glavne vojske ter prosi pomoči, sklenilo se je bilo takoj napad pričeti. Izpoznavši vendar, da ne bi utegnilo biti ugodno, ako primejo sovražnika, kakor navadno, v dolžih redovih, izmislili so si ves drug način vojevanju. Samo glavne točke bi po novem načrtu morale napadene biti in to bi imel general Heiman vojskovati pri griču Avli-Jar, a general Lazarev proti mestu Vizinkiöi vésti svojo vojsko. Druge pozicije in goro Aladžo imeli so le opazovati, dokler se ondi ne odloči uspeh boja. Ta načrt je bil tako umno osnovan, da se mu moramo samo čuditi.

Z jutra ob šestih je prijel general Heiman, idoč iz vasi Hadživali s kavkaških grenadirjev divizijo ter brigado Šakovo, grič Avli-Jar. Okolo vrhunca gričevega, ki je ondi pločat in skalovit, ter neobraščen, napravili so bili Turki obkope, ter si izkopali okolo na okolo rov na ostre kote, ki je bil 5 črevljev

širok in 3 črevlje globok. Boljše urejena baterija je imela s 6 Krupovimi poljskimi topovi pomagati, ter braniti pozicijo turško. Dočim se je prej navadno ruska artilerija nastavljala na takove daljave, da nij mogla od njih vspešno delovati proti sovražniku, ukrenili so jo sedaj drugim potem. 56 topov, ki so jih bili za ta boj odmenili, so nastavili prav blizu sovražnikovim razpostavljenjem in namerili so jih tako, da so vsi bili obrnjeni jedino proti onemu delu sovražnikovih utrd, na katere so pozneje mislili napravljati naskok. Ruski prestrelci so po hudem boji zapodili Turke na grič, ter se zbirali v njega podnožji v tri redne vrste, da z njimi poskušajo napad. Kraj, kjer se je to vršilo, bil je uže po naravnej strmini one strane gričeve vrlo dobro zavarovan, ter nijso mogli Turki od vrha na nje doli streljati. Dokler se je to godilo, so ruski topovi strašno delovali proti turškim utrdam. Kakor toča padale so mej Turke ruske svinčenke in drugovrstne kroglice kakih 5 do 6 ur neprestano in rovi so se polnili z mrtvimi Turki.

Muktar pak je opazoval ta boj z družega griča, ki nij daleč od Avli-Jarskega, a tudi utrjen, in je videl na svoje oči, kako propada njega slava in nezmagovitost, ter kako Armenija preti izgubljena biti za Turke. Namesto, da bi bil brz potegnil jo s svojimi vojaki na pomoč mestu Vizinkiöi, ter se ondi koncentriral, poskušal je s svojim polkom braniti Rusom napad na grič Avli-Jar. Šel je s svojim oddelkom raz goro in v dolini od zadaj prijel v gostih vrstah z nekaterimi topovi vojsko generala Heimana, a ta je imel dovelj ljudij na razpolaganje, in je z nekaterimi bataljoni nadležne Turke zapodil v beg.

V tem hipu, bilo je okolu jedne ure po polu dne, jele so se pomikati vse tri kolone pod poveljstvom pl. Šaka navzgor po strmej poti. Grenadirji, ki so se bili uže naveličali vednega brezvspešnega streljanja z daleč in s skritih položenj, korakali so neustrašno in junaško višje in višje in ob enem so ruskih topov kroglice strašno mesarile po turških utrdah. Iz prva so Turki odgovarjali z močnim streljanjem. A, ko je rastlo sovražnikov število ter so se ti, čim višje so prišli, v tem gostejših četah primikali in je bilo videti, kakor da vstajajo v eno mer nove čete iz zemlje — upadlo je srce Turkom in izgubili so zaupanje v svoje puške zadovke ter se spuste v beg. Zdaj, ko bi trenil, na jedenkrat

umolkne grom, žrela ruskih topov nehajo bljevati smrtonosne kroglice, a ob enem nastane veselja krik mej rusko vojsko, da tisočero odmeva od skalovja in pečin. Za pet minut bili so Rusi na vrhu. Muktar pak je pri tem dogodku prišel skoraj ob pamet ter je v strašnem diru hitel v Kars. General Heiman je takoj zaukazal, da ga ido nekateri oddelki poditi — a žalibog, da je bilo premalo konjice navzočne. Jeden oddelk vojske je dri za Turki po ravnej dolinici, po katerej teče potok Matara ter so jih podili proti gori Orlok; glavna vojska pak jo je krenila na desno, kjer je zapodila po kratkem artilerijskem boji s prvim naskokom sovražne čete z utrjenih visočin, ki leže nasproti mestu Vizinkiöi.

Mej tem je bil tudi general Lazarev prišel svoj odločilen naskok na mesto Vizinkiöi ter si je je z vso silo prisvojil. Nu, zdaj so bili Turki v strašnej zadregi in nijso se znali in vedeli obrniti na nobeno stran. Generala Heiman in Lazarev sta jih bila dobila v svojo sredo in mečkala in ukončevala sta jih, kakor dva malinska kamena. Kdor se je umel skriti in je utekel po izgledu zmagovitega Muktarja, rešil si je življenje — druge so vse posekali Rusi, ali pa so jih ujeli.

Dočim se je boj pri Vizinkiöiu vršil ter je bila v njem pobita turška glavna sila, bivalo je še desno krilo Muktarjeve vojske v miru na gori Aladža v svojih utrdah.

Kadar so Rusi ob dveh po polu dne bili si srečno pridobili grič Avli-Jar, dobila je povelje divizija moskovskih grenadirjev, ki je stala na levem krilu, da se pod zapovedništvom generala Šeremetjeva loti turških utrd na Aladža-gori. Turki so se kolikor je bilo še moči hrabro ustavljali sovražniku, a morali so se čezdalje višje in višje nazaj umikati. Ko so jim po krvavem boji Rusi celo glavni tabor vzeli, pobegnili so, vse pustivši, preko vrhunca na drugo stran skalovite gore. V tem se je bila noč porodila in mrzel veter je pihal: do smrti utrjeni, gladni, žejni in od mraza trepetajoči mislili so se bežeči bataljoni rešiti na goro Orloksko. A ko jih je tudi od one strani pozdravilo streljanje Rusov, so se ustavili ter poslali parlamenterja velikemu knezu naznaniti, da se žele udati.

Major generalnega štaba prinesel jim je odgovor ter stavljal najprej uvet, da vsi položé od sebe orožje, ako zahtevajo milosti. Na ukaz svojega obersta zložili so Turki vse orožje na kupe, a ruskih strelcev batalijon je je

soč in bodreč in slaveč, ne le Slovence, timveč i druge slovanske rodove. I to je bilo načelo pri sestavljenju programa, kajti program nij bil le slovensk, nego slovansk, in to je tudi uzrok, da je komers izvršil se kot bi bila to slavnost.

Naj preidem k posameznim točkam: Pozdrav predsednika Slovenije je bil, akopram mu je slavna policija najlepša, najjačejša peresa izpulila, kar si sme gospod predsednik seveda v čast šteti, ker je pokazal, da nij mevža, kadar je treba naglašati Slovanstvo, bil je neizmerno pohvalno sprejet.

Davorin Jenkov „Vidov dan“ moral se je ponavljati; A. Nedvedove „Želje“, ki jih je pel naš rojak, sedaj lipski operni pevec, gospod Ed. Kraševac, so občinstvo takoj elektrizirale. Bil je silno burno pohvaljen. Mislili smo, da bode ta komad po burnem ploskanji ponavljjal, a tega nij storil, a pač nam je pel prekrasno A. Hajdrihovo kompozicijo

Preširnovega „Kam“. In kako čudno krasno znal je izboren pevec tolmačiti Preširna, prenašati kompoziterja! Srce se je tajalo, um je šel v zvišene zrakove i prislušajoč pesni čutil je človek čut nadzemjskega veselja in sreče. Isto tako krasno pela se je Hajdrihova „Mladini“. Morala se je tudi ponavljati K. Mašekova „Lehko noč“, ki so jo peli gg. Lenarčič (agronom), Orožen, Kosovelj in E. Kraševac, dopadala se je jako dobro. Pevci so bili vrlo dobro pri glasu; morali so jo na vseobče zahtevanje ponavljati. Sloveči naš Boris Miran je bil konfisciran, menda — prvokrat; mar je znak, da sta „Raja“ in „Na meji“ res državi nevarna, ali pa ni pesnik pred policijo nema milosti?

Izborna sta igrala na citre gosp. Siherl in Lah. Obilen plosk naj jima bode v izpodbujo, da v svojej umetnosti čim dalje napredujeta in v prihodnjič enkrat našega izvrst-

nega skladatelja A. Vavpotiča predavata. Umlauf je mojster kot kompoziter za citre, a tudi g. Vavpotič je vrl skladatelj in pred prvimi ima ta mojster-skladatelj za Slovence in Slovane to prednost, da je naše gore list. G. Vinko Krušič produciral se je prav pošteno na okarino; igral je „venček slovanskih narodnih“ po lastnem okusu, in reči se sme, da nema baš slabega okusa, kajti: Kocijančičeva „Le nocoj še luna mila“, srbska „Onamo“, ruska „Sarafan“ in znan „Kje domov moj“, kot jih je K. igral, napravile so na občinstvo prav dober utis. Mimogredo naj omenim, da je g. prof. Stritar rad posodil oni inštrument Sloveniji. In malenkostne kavarnske kritike, kakor da bi okarina ne bila spadala na program, se najbolj s tem ovržejo, ako se opomni, da se je lansko leto v Parizu in tudi v Beču igralo na okarino in sicer v koncertih.

(Konec prihodnjič.)

prevzel v svoje varstvo. Vojakov, ki so se bili takó podali, je bilo vseh v kupe celih 22 bataljonov. Pozneje so pa izročili na tak način Rusom še šest bataljonov. Koliko je Turkov mrtvih, koliko ranjenih, a koliko jih pogrešajo, ne ve se dozda še natanko. Misli se, da nema Muktarjeva pribegla vojska in prejšnja posadka v Karsu nad 6000 mož, kar je pa za takovo ogromno trdnjavo le ubogo malo brambovcev. Mej ruskimi ujetniki je sedem pašev. Poleg vojakov so pa tudi zmagovalci prisvojili si do 40 topov, mnogo tisoč pušek, silne gromade streliva in živeža, vsa taborišča z opravo in vse vojno orodje Muktar-paševo. Ujetnike so bili uže odveli v Tiflis.

„A. A. Z.“

Zopetna zmaga republike.

Telegram iz Pariza nam javlja, da je republikanska misel, stvar republike, zopet zadnjo nedeljo praznovala upa polno zmago. Kljub vsemu prizadevanju Mac-Mahonovega reakcionarnega ministersva Fourtoun in njegovih pisanobarvnih zaveznikov, zmagali so republikanci vsaj toliko, da imajo za 107 generalnih svetovalcev več kot so jih imeli prej in, ker je dozda znano še 84 poveljev in 63 volitev pa še znanih nij, naraslo se bode republikancem število še bolj, ko bode cel rezultat znan.

Mogoče je, da so Francozi še več pričakovali. Ne vemo v kolikih okrajih se vsled te pridobitve spremeni glasovanje za senat republikancem na korist. Ali vsakako je uže to veselo, da republika pod protivnim pritiskom vedno pridobiva, da ne izgubljeva, kar bi vendar človeško bilo in naravno.

Nedeljske volitve v generalne zборе so bile zadnje upanje „konservativcev“, kakor se po krivem imenuje iz bonapartovcev, orleanistov, burboncev, in raznih drugih reakcionarjev sestavljena druhal. Ministerstvo Fourtoun je upalo pri teh volitvah tako zmagati, da bi bilo vsaj moralni videz opravičenja svojega obstanka na vladi zagovarjati moglo.

Ministerstvo Fourtoun je zdaj sprevidelo, da nema večine naroda za soboj, da ga drži le birokracija, sprideno napoleonovsko uradništvo in omenjena sodrga. V tem izpoznanji je uže hotelo odstopiti in Pouyer-Quertier bi bil imel novo upravno ministerstvo sestaviti, ki bi bilo tako dolgo vladalo, da mu zbornica nezaupnice ne da.

Ta poskušaj se je sicer razbil, vendar javlja telegram, da je „posebno izrečno“ izjavil Fourtoun, da je zmirom pripravljen iti, kadar Mac-Mahon želi. Valjda tudi Mac-Mahon tacim činom, kakor so ondanje in sedanje volitve, ne bode zapiral oči in se bode vrnil k poštenjšemu vladanju s pravo večino.

Na Francoskem torej zmaguje francosko narodna stvar. To mora vsacega do brega človeka, posebno pa še vsacega Slovana veseliti, če vidi, kako tu narod do svoje pravice prihaja, kako podlegajo v svojem krivičnem boji razni tlačitelji in sebičniki — podobni si v delu in sredstvih povsod.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. novembra.

Za denes je minister obljubil odgovoriti v državnem zboru interpelacijo o pretrganji trgovinske pogodbe z Nemčijo. Nij pa verjetno, da bi se stvar vsled tega odgovora kaj bolj pojasnila.

Iz Pešte se poroča „A. Pr.“, da so hrvatski poslanci izvolili odsek iz Mrazovića, Subotića, Jakića, Miškatovića in Šrama, ki bodo formulirali terjatve hrvatske narodne stranke, glede vojne krajine. Šram bode te terjatve v zboru zastopal. Če se hrvatske terjatve ne izpolnijo, bodo hrvatski zastopniki mandate položili. Bana Mažuranić so uže 3krat klical v Pešto na dogovor, a nij še šel.

Vnanje države.

Pametnejši Angličanji agitirajo za to, naj se Rusiji odpre pot skozi Bospor in Dardanele. Vladni angleški list „Standard“ pa pravi: „najbolj gotovo sredstvo, da pride do vojske angleško-ruske, je dovoliti ruske floti prosto vožnjo skozi Dardanele.“ Ali ne mora tak ošaben govor vsacega Rusa zapeči? Zakaj bi sam Angličan na morji gospodoval?

Iz Berlina se telegrafira zapopadek uvodnega članka Bismarkovega lista „Nordd. Allg. Ztg.“ o francoskih zadevah. Naglašatu „nevarnosti trajne klerikalne agitacije, ki je iz vatikana naročena ob enem v orijentu, na Poljskem, na Renu, v Tesinu in na Irskem, posebno pa na Francoskem“ in meni, da so odbite. — Mar ne tiči Nemcu še kaj drugega od zadaj v mislih?

Iz Indije se poroča, da so dozdanje razmere v severo-zapadni strani silno napete in da se mora nekaj zgoditi, da se vzdrži in zagotovi varnost. Angleške vojne čete na meji so bile pomnožene, vojska je prav verjetna.

Dopisi.

Z Gorenjskega 6. nov. [Izv. dop.]

Za nas Slovane jako vesela poročila prihajajo z bojišča. Posebno važno se nam zdi vspešno vojevanje ruskega generala Gurka na plevenski cesti, kateri je z vzetjem Dubnika, Teliša in Radomirca, Turkom nemogoče storil preskrbovati Plevno z živežem in strelivom. Turki še preje niti mislili nijso, da Rusi obkolijo Plevno, ter so jo, kakor je iz najnovejših carigradskih poročil razvidno, jako slabo preskrbeli z živežem in drugimi vojnimi potrebščinami, in ko tega zmanjka, se bo moral Osman udati, ker prodreti skozi mnogoštevilne čete Rusov in Rumunov mu ne bo mogoče. Tako bodo za Ruse največje težave te vojne kmalu premagane in hrabri general Gurko bo kmalu mogel peljati svojo zmagovalno vojsko, povečano z mnogimi drugimi vojnimi oddelki plevenske vojne, čez Balkan, in začeti še to jesen, če bo vreme ugodno, operacije proti Adrijanopolju, družemu glavnemu mestu evropske Turčije. Zimsko vojevanje je gotovo in Rusija se za to jako energično pripravlja, in bo morebiti vzpešneje od poletnega, ker azijski in afrikanski divjaki turške vojne, nevajeni mraza in pri tem še slabše oblečeni od Rusov, se bodo le malo zamogli porabiti v zimskem času za vojevanje, a Rusi so pa vajeni klubovati vremenskim nezgodam, dobro oblečeni, prišedši iz mrzlih severnih krajev, bodo zamogli z dobrim vspehom nadaljevati vojno delo. Nekateri turkofilski časniki so trdili, da je zimsko vojevanje v Bulgariji nemogoče, ter bi se mogli Rusi nazaj, morda celo čez Dunav umakniti, ali to bo ostala le želja Turkoljubov, kakor je uničenje ruske vojne po plevenskih neudačah meseca julija, katere je bil najbolj general Krüdener, rodem Nemec, zakrivil, ker nij ob pravem času zasel Plevno, ko še nij bilo nad 6000 Turkov v njej. Turki in turkofilski časniški dopisniki so mnogo poročali, da se je Šefket-paši posrečilo, spraviti živež in strelivo v Plevno, in sicer toliko, ko bi bila njih poročila resnična, da bi bila Osmanova vojska in mestno prebivalstvo za več let preskrbljeno. Kmalu je pa bil Osman

prisiljen, odpravljati za vojno nesposobno prebivalstvo iz mesta in zdaj uže iz Carigrada potrjujejo neresnico prejšnjih poročil, poročevaje, da je Osmanova vojska le do 14. t. m. preskrbljena z živežem in strelivom, potem se bo morala udati, če se ne posreči Turkom spraviti novo vojsko na noge, ter Osmana osvoboditi iz ruskega oklepa; ker so pa ruski polkovodci preverjeni, da se to ne zgodi. Ker Turčija nij v stanu v tem kratkem času spraviti skupaj velikih krdel, mala pa proti mnogoštevilnim Rusom in Rumunom nič ne opravijo. Ti dogodki zopet jasno dokazujejo lažnjivost turških in poročil turkofilskih listov.

Uže tisti turkofilski listi pripoznavajo, da je čast ruskega orožja rešena, kateri so prej upili, da naj se Rusija iz vrst velesil, zavoljo svojih vojnih neuspehov izbacne, in celo predrznejši, da naj se iz Evrope v Azijo pomakne. Celotno Turkom najbolj prijazni listi zatrujujejo, da vojno položeno za Turke nij ugodno. Iz sovraštva do svete Rusije in do vsega Slovanstva sploh, in prejšnjega prevelikega hvalisanja junaštva turških vojakov in bistroumja turških vojevodov, ne pripisujejo laglje spremembe na bojišči Turčiji na kvar, niti ruskemu junaštvu in spretnosti ruskih polkovodcev, niti nesposobnosti turških generalov, a le carigradskemu vojnemu svetu so vse krivde na ramena zvalili, kateri je pa gotovo najbolj nedolžen v tej stvari, ker njegovi ukazi bi pri tolikajšnji bistroumnosti turških generalov in junaštvu turških vojakov, kakor so jo turkoljubi povzdigovali, ne bil mogel toliko škoditi s svojimi ukazi. Uže vidijo najbolj zagrizeni turkofili, da se Turčija bliža propadu, za to so jeli se po časnikih in drugod pogajati za mir. Angličanska vlada je prevzela nalogo pri Rusiji in v družih evropskih diplomatskih krogih posredovati za mir, in Slovanstvu protivni listi zdaj polnijo predale s članki o potrebnosti miru za Evropo in Rusijo, ker je tako uže čast ruskega orožja in čast ruske države z dosedanjimi vojnimi vspehi rešena. Znamenito je, da v prej jako bojevitim Carigradu so na enkrat miroljubni postali, prej je sultan grozil, ne prej sklepati miru, da bo ruska vojska vržena čez mogočni Dunav nazaj, a zdaj je pa naenkrat pripravljen mir sklepati, Turčijo reformirati in tudi Greciji izpolniti njene želje, katerej so prej grozili poslati ultimatum ter jo z vojsko napasti. Ko bi bilo enkrat pismo o mira podpisano, bi nemški časniki zopet jeli mahati po Rusiji, da nij dosegla svojega namena, da se je z vojno blamirala in je nij mogla vsled slabega stanja vojske in finance dovesti do konca, le zdaj ti nemški judje žele s svojim pisanjem oslepiti diplomatske kroge, češ, da je mir mogoč. Mi smo trdno preverjeni, da višji ruski krogi se ne bodo dali oslepiti od turkofilov in ne bodo zdaj po vojnih vspehih sklepali miru, ker ga prej po neudačah pri Plevni nijso hoteli, ter bo ruski gospodar držal svojo carsko slovo, dano v Trnovem bolgarskem narodu, ter dosegel cilj osvobojenja turškega kristijanstva izpod turškega jarma, naj stoji kar hoče. Zdaj je sploh vidno, in uže turški krogi in naši turkofili so prišli do prepričanja, da dnevi turškega gospodstva nad Slovanstvom so uže šteti. Turčija je uže zaduje vojne sile poslala na bojišče, ali pri vsem tem nij mogla se ustavljati ruskim vojniki. Zdaj pa še turškim prijateljem Angličanom žuga vojska v Indiji, kateri bodo torej prisiljeni Turkom od-

reči pomoč. Turki bodo morali sami braniti glavna mesta Adrianopolj in Carigrad.

Pomanjkanje denarja se pri otomanskej vladi vedno bolj čuti in v kratkem utegne Turčiji pogubilno postati, ker bodo Angličani in nemški judje vse veselje zgubili posojevati, po turških neudajah spoznavši, da se Turčija ne da oteti, ker bi vse žrtve v ta namen bile zastonj. Tako bodo v kratkem oni, ki so dozda milijone žrtvali za obstanek turške države, z odbitvo vsake pomoči, pospešili nje propad. Po ruskih vojnih uspehih v Aziji in še bolj v Bolgariji, je strah pred Slovanstvom prešinil avstrijske judovsko-nemške in magjarske, kakor druge turkoljubne kroge. Bojé se za svoje gospodstvo nad avstrijskimi Slovani in odbivajo pridobitev Bosne, videvši, da se bliža za nje plačilni dan, za krivice, katere so doprinasali nad Slovani. Po osvobojenji turškega Slovanstva bodo dobili naši Slovani močno podporo na jugu v kulturnem obziru. Narodna zavest se bo vedno bolj širila mej avstrijskimi Slovani, ki bo skupno z nezaupanjem do ustavovercev in Magjarjev, katero so sè svojim slabim gospodarstvom pri državi nakopali pri večini avstrijskih narodov, bode prevedela spremembe v vladnih krogih nam Slovanom na bolje.

Veliko hrupa v Izraelu in pri turkofilih je napravilo izgnanstvo židov iz Bulgarije, vsi nam protivni časniki so bili prenapolnjeni s pomilovalnimi članki o teh nesrečnežih, ki so izgubili vse svoje premoženje. Nekateri so vso krivdo hoteli zvrniti na Rusijo in drugi upijejo nad Bulgari, da so krivični in neotesani ter za večjo omiko nesposobni. Noben teh listov se ne spomni bornih turških, v Avstrijo pribeglih Slovanov, kateri so tudi vse izgubili in morali bežati pred turškimi krvoloki in uže več kot leto dni v največji bedi stanujejo po južnih deželah naše monarhije. Ti Abrahamovi sinovi so po krivici si osvojevali posestva krščanskih Bolgarov, ker so si znali pridobiti priklonost turških oblastij, so na vse mogoče načine odirali slovansko ljudstvo in zdaj ob nemirnih časih služili Turkom za ovaduhe, ter tako mnogim nedolžnim Bolgarom po krivici oropali imenja in življenje. Zato jih je pravična narodova osveta zadela in so bili od sicer mirnih Bolgarov prognani in pripravljeni ob bogatstvo, katero so si bili prej po krivičnem prisvojitli. Da jim nij bilo treba pomanjkanja trpeti, so jih avstrijski judje in drugi turkoljubni bogatini bogato obdarovali; na v Avstrijo pribegle turške Slovane se pa ti krezi nič ne spomnijo in se še prizadevajo, kruto turško gospodstvo v Evropi ohraniti.

Domače stvari.

— (Volitve v kranjsko trgovinsko zbornico.) Komisija je zapisnik volilcev uže sestavila. Ta bode od 12. do 26. t. m. na splošno razgledovanje in reklamiranje javno predložen, in sicer zapisnik vseh volilcev trgovinskega odseka in 3. oddelka obrtniške sekcije pri davkarijah, imenik velikih industrijcev in rudarjev pri okrajnih glavarih; ljubljanskih volilcev pa pri mestnem magistratu. Ugovori zoper izpuščenje kacega volilca, ali zoper krivo vpisanje katerega, morejo se vlagati pri teh oblastnijah, ali pa naravnost pri volilnej komisiji v Ljubljani. Turjaški trg, št. 4, prvo nadstropje.

— (Konfisciran) je bil zopet zadnji vtorek, torej dva krat za poredom tu-

kajšnji „Slovenec“ in sicer zaradi uvodnega članka, zaradi necega dopisa in neke poslanice. Ker izhaja ta list samo trikrat na teden, dobili so naročniki ravno komaj eno številko v tednu, če — pojde v tretje srečnejše.

— („Laib. Tagblatt“ konfisciran,) je bil menda v drugič v celem grešnem svojem življenji zadnji ponedeljek večer. To smo izvedeli še le iz včerajšnjega lista „Tagblattovega“, kajti mej „Tagblattovo“ konfiskacijo in mej našimi mnogimi konfiskacijami sta dva velika razločka. Prvič je onega butlja še le potem policijska roka dosegla, ko je bil uže po vsem mestu raznešen in ga je uže vsak bral, kdor je hotel. Takó mu je torej konfiskacija le reklamo naredila. Drugič pa je to, da je bil konfisciran zaradi motenja religije ne iz političnega uzroka, namreč, ker je litanije po svoje tolmačil.

— (Iz Gorice) se nam piše 6. t. m.: Škode v solkanskem malinu je 40.000 gld. Tukaj imamo pomladanske dneve. V javnem vrtu drevje poganja in cvete. Minulo nedeljo (4. t. m.) je bil pri sv. Roku, 10 minut od Gorice, javni ples. — Plesalo se je v prosti naravi, kakor je navada o hudi vročini. Iz vrstno vino človeku vročo kri še bolj podkui in prijatelji plesa kaj radi njezne srnice speljajo na plešišče. Sploh se mora priznavati, da je Gorica v istini avstrijska Nica! —i.—

Denašnji list „Sl. Naroda“ ima za prilogo povabilo k igri „Carjev kurir“, katero bode prihodnjega meseca tukajšnje nemško gledališče spravilo na oder, ter obeta biti, ako sodimo po velikanskih nje priredbah, zelo zanimiva, zaradi tega si usojamo p. t. občinstvo na to novo prikazen posebno opozorovati.

Važno

je naznanilo v denašnji številki Samuela Heckschera star. v Hamburgu. Ta hiša si je radi promptnega in zanesljivega izplačevanja dobitkov tu in v okolici dobro ime pridobila, ter vsacega na denašnji inserat opozorujemo.

Umrli v Ljubljani

od 2. do 5. novembra:

Matija Šuštaršič, krojač, 36 l., v bolnici, za sušico. — Franjo Dolhar, trgovski pomočnik, 58 l., v Sv. Josipa hiralnici št. 11, za vodenico. — Ana Mavec, obojnikova soproga 71 l., v bolnici, za srčno vodenico. — Marija Klopčič, delavčev otrok, 5½ l., v Vegovih ulicah, št. 12, za škrlatnico. — Antonu Mahkoti, hišn. gospodarju, v krakovskih ulicah št. 7, njega fantič, 5 minut star, za popkovo kilo. — Avgustin Mihelič, hiš. oskrbnika otrok, 4 l. 2 m., v križevniški ulici št. 18, za škrlatno vodenico. — Barbika Sušina, obojnika otrok, 4 l., v bolnici, za bruhanjem. — Jarnej Grum, stražar južn. železnice, 75 l., v Hrenovih ulicah št. 16, za otrpnenjem pljuč. — Urša Matijažič, vrtarjeva soproga, 58 l., v bolnici, za razsedenjem krvi.

Tržne cene

▼ Ljubljani 7. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 59 kr.; — rež 6 gld. 18 kr.; — ječmen 5 gld. 69 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; ajda 6 gld. 50 kr.; — prosó 5 gld. 69 kr.; — koroza 6 gld. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 04 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 96 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — špeh. frišen — gld. 66 kr.; — špeh. poven — gld. 72 kr.; jajce po 2½ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 05 kr.; — slame 2 gld. 14 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 5 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 7. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld. 80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	95
Zlata renta	74	15
1860 drž. posojilo	112	—
Akcije narodne banke	831	—
Kreditne akcije	209	90
London	118	40
Napol.	9	53
C. kr. cekini	5	67
Srebro	105	50
Državne marke	58	55

Dober prodajalec na drobno,

ki je vojake odsluži, ter nij več prav mlad, sprejme se v neko prodajalnico na **Kranjskem**. On mora pa tudi znati opravljati poštno sužbo, ter mora iz te stroke imeti potrebnega izpita. Ponudbe naj se vpošljejo F. Müllerje vemu Annoncen-bureau v Ljubljani. (332—1)

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštne povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaller v ljubljanski čitalnici. 8° 9 pol. Cena 30 kr.

Glavni do-
bitke ev.
375.000
mark.

Naznanilo
sreče.

Dobitke
garantira
država.

Vabilo za udeležitev dobitkinih naključeb

od države Hamburg garantirane velike denarne
loterije, v kateri se bode gotovo dobilo čez

8 milijonov mark.

Dobitki te koristne denarne loterije, katera obseza vsled načrta samo 85.000 srečk so sledeči: namreč 1 dobitke event. 375.000 mark, specijalno mark 250.000, 125.000, 80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 35.000, 6 krat po 30.000 in 25.000, 10 krat po 20.000 in 15.000, 24 krat po 12.000 in 10.000, 31 krat po 8.000, 6.000 in 5000, 56 krat po 4000, 3000 in 2500, 206 krat po 2400, 2000 in 1500, 412 krat po 1200 in 1000, 1364 krat po 500, 300 in 250, 28246 krat po 200, 175, 150, 138, 124 in 120, 15839 krat po 94, 67, 55, 50, 40 in 20 mark in dosepejo čez nekaj mesecev v 7 oddelkih do gotove odločbe.

Prvo dobitkino žrebanje vršilo se bode službeno in velja za-nje

Cela originalna srečka samo 3 gl. 40 kr.

Pol originalne srečke „ 1 „ 70 „

Četrť originalne srečke „ — „ 85 „

in razpošiljam te od države garantirane originalne srečke (nikakor prepovedane promese) proti frankiranej pripošiljlatvi zneska ali pa proti poštne povzetku tudi na najoddaljene kraje.

Vsak udeležnik dobi od mene poleg svoje originalne srečke zastonj tudi originalni načrt z vtisnanim državnim grbom in po dovršenem žrebanji pripošlje se takoj vsacemu brez zahtevanja službeni spisek žrebanja.

Izplačevanje in razpošiljanje denarnih dobitkov

do interesentov izvršujem sam direktno in promptno in z najzanesljivejšim molčanjem.

■ Vsako naročilo more si vsak preskrbeti s poštno nakaznico ali pa priporočenim pismom.

■ Obrne naj se tedaj vsak zaradi prihodnjega žrebanja z naročilom zaupljivo do

■ 15. novembra t. l. ■

do moje firme

Samuel Heckscher sen.,

bankirna in izmenjevalna pisarna
v Hamburgu. (329—5)